

การศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาและ ความต้องการในการพัฒนาตนเอง ของครูผู้สอน กลุ่มเครือข่ายไตรมิตร อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

A Study of the School Administrator's Roles and the Teachers' Needs to Develop the Knowledge of Trimt Teacher Group in Meung District, Mae Hong Sorn Province

สุพัฒน์ ชัยเสนา*
Supat Chaichena

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ คือ เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน กลุ่มเครือข่ายไตรมิตร อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนกลุ่มเครือข่ายไตรมิตรอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในกลุ่มเครือข่ายไตรมิตร อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้และด้านการจัดการเรียนรู้ ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ A_3 นั่นคือ ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ลงมือดำเนินการจนเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ สำหรับด้านการจัดทำสื่อวัตกรรมการเรียนรู้อัตโนมัติและ ประเมินผล การจัดการเรียนรู้ ภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ A_2 นั่นคือ ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ ความต้องการเกี่ยวกับพัฒนาตนเองตามมาตรฐานด้านความรู้ครูผู้สอนโดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมากและครูผู้สอนได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับระดับความต้องการด้านประสบการณ์วิชาชีพครู โดยเน้นพัฒนาหลักสูตร สื่อการสอน การใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน คุณธรรมจริยธรรมของครูให้เป็นแม่พิมพ์ที่ดีของลูกศิษย์ การจัดวิจัยในชั้นเรียน

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

Abstract

The purposes of this study were to study the school administrator's roles to support the Trimit Teacher Group to use the student centered technique to teach the students, the teachers' needs to develop their knowledge of teaching, and the ways to support the teachers to use the student centered technique to teach the students.

The study found that the teachers' opinion towards the school administrator's roles to plan learning activities and support the teachers to use the student centred technique to teach the students in the classroom was at the A3 level. The school administrator had awareness and supported the teachers to use the student centre technique to teach the students and the result was successful. Making media, innovation, assessment and evaluation of learning was at the A2 level. The school administrator had awareness and encouraged the teachers to use the student centre technique as a tool for teaching, but the result wasn't successful.

The teachers' needs to develop their knowledge following the standard of teachers' knowledge was totally at a high level. The teachers' opinion towards the needs of experience of professional teaching that focused on curriculum, teaching media, technology for teaching, teachers' morality,

how to be a good model for the students, and classroom research was continually developed.

บทนำ

การจะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมนั้นจำเป็นต้องอย่างยิ่งและสำคัญที่สุดคือจะต้องพัฒนาคนในชาติก่อน และการพัฒนาที่มีความมั่นคงและยั่งยืนที่สุดคือการศึกษาให้ผู้ที่เรียนรักในการใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตระหนักในความสำคัญของการเรียนรู้ เข้าใจวิธีการที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้นบทบาทของครูยุคใหม่ต้องเปลี่ยนแปลงจากผู้บอกความรู้มาเป็นผู้มีส่วนส่งเสริมกระบวนการคิดให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มุ่งให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียนมากกว่าการสอนจากวิธีการเดิม ๆ คือพูดให้ฟังให้ท่องจำต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนและกระบวนการคิดให้เท่าทันโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งบุคลากรทางการศึกษาทุกภาคส่วนจะต้องเปลี่ยนบทบาทของตน โดยเฉพาะผู้บริหารในสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นต้องตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาครู เพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ ได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และได้ปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาเพื่อให้ปฏิบัติการกิจในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 6 กำหนดไว้ว่าจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อ พัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ 2546 : 7) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมาก เพราะมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด การศึกษาจึงเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อ

การพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำรู้จักแก้ปัญหา ตลอดจนรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสิ้นเปลืองน้อยที่สุด การที่ประเทศจะเจริญก้าวหน้าได้ จำเป็นจะต้องมีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ ความคิดและมีความสามารถเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการในการ เสริมสร้างบุคคลให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่ง (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545 : 3) สังคมไทยได้มีความคาดหวังในเรื่อง การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของ การพัฒนา ตลอดถึงสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาทุกแห่งไม่ว่าจะเป็นระดับใดก็ตามจะต้องประเมินตรวจสอบตัวเองว่าได้ตอบสนองความคาดหวังหรือความต้องการของสังคมมากน้อยเพียงใด เพราะคุณภาพของคนไทยจะเป็นทรัพยากรสำคัญสำหรับการอยู่รอดและการพัฒนาประเทศไทยในกระแสสังคมยุคใหม่ที่ต้องใช้ความรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตเนื่องจากโครงสร้างวิธีคิด กระบวนการ เครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีต่าง ๆ เนื่องจากคุณภาพการจัดการศึกษาในปัจจุบันไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอเพื่อความอยู่รอดของสังคมไทยที่มีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วจึงจำเป็นที่จะต้องมีการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปด้านต่าง ๆ ได้แก่การ ปฏิรูปการเรียนรู้ ปฏิรูประบบการบริหาร การจัดการศึกษา ปฏิรูปครู คณาจารย์ และบุคคลากรทางการศึกษา (สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา 2544 : 5) ในการปฏิรูปการศึกษาจำเป็น ต้องมีการปฏิรูปครูเพราะครูเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จอันสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาเนื่องจากครูเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการศึกษาที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิรูปการเรียนรู้ การที่ครูมีคุณภาพ มีความพร้อมในการให้การศึกษาอบรมสั่งสอน

ศิษย์ให้เป็นบุคคลที่ต้องการของสังคมนั้นย่อมเป็นงานที่สำคัญยิ่ง เพราะงานถ่ายทอดบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่พึงประสงค์เป็นงานที่ยากลำบากจะต้องอาศัยครูที่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน (ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ 2542 : 2)

การจะทำให้การปฏิรูปการศึกษาสำเร็จได้นั้น ไม่สามารถมอบให้องค์กรใดองค์กรหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ แต่เพียงฝ่ายเดียวได้ แต่ต้องให้คนทั้งสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษาให้มากที่สุด โดยแต่ละคนแต่ละกลุ่ม แต่ละองค์กรซึ่งทำหน้าที่และบทบาทแตกต่างกันแต่ต้องมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือการปฏิรูปการศึกษาให้ได้ผลตามวิสัยทัศน์ที่แต่ละกลุ่ม แต่ละองค์กรวางไว้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ 2543 : 27) โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องวางนโยบายและการปฏิบัติให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสร้างกลไกในการจัดระบบ การเรียนรู้ให้ครบวงจรทั้งวิธีการจัดการเรียนการสอนของครู แนวทางการจัดทำหลักสูตรใหม่ เปลี่ยนระบบการจัด และประเมินผลตามสภาพจริง การจัดสภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน การวางมาตรฐาน การจัดการศึกษา การวางแผนตรวจสอบคุณภาพการเรียนรู้ที่ชัดเจนเกี่ยวกับคุณภาพการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ จากภายในและภายนอกสถานศึกษา นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกำหนดกลยุทธ์โดยเปลี่ยนแปลง กระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมถึงการเร่งรัดพัฒนาครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องให้เป็นผู้มีศักยภาพที่เหมาะสมที่จะให้การศึกษาอบรมพัฒนาเยาวชนของชาติในฐานะที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญ ต่อชาติบ้านเมือง (อุษณีย์ โพธิ์สุข, 2543 : 2)

ขณะเดียวกันรายงานการสังเคราะห์รูปแบบ การพัฒนาครูทั้งโรงเรียน โรงเรียนในโครงการ โรงเรียน ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา (2546 : 137) พบว่า ผู้บริหาร

สถานศึกษาจำนวนไม่น้อยยังขาดการกระจายแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ไปสู่ผู้ปฏิบัติโดยคิดว่าแนวคิดต่าง ๆ ถ่ายทอดไปสู่กลุ่มผู้บริหารเท่านั้น ประกอบกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ของกลุ่มไทรมิตรในรอบที่ 2 มาตรฐานที่ 12 คือสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับพอใช้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2553 : 14) ซึ่งจากสภาพปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างไม่สามารถทำให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบด้วยตนเองได้จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการเรียนรู้หรือที่เรียกว่าปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำของสถานศึกษาจำเป็นจะต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาและความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนในกลุ่มเครือข่ายไทรมิตร อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอนทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดถึงการเสริมสร้างศักยภาพครูให้มีความรู้ความสามารถตรงตามมาตรฐานวิชาชีพครูอันจะส่งผลให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในความคิดเห็นของครูผู้สอน กลุ่มเครือข่ายไทรมิตร อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2. เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนกลุ่มเครือข่ายไทรมิตร อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากรในกลุ่มเครือข่ายไทรมิตร ประกอบด้วย

- 1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน

- 1.1.2 ครูผู้สอน ทุกกลุ่มสาระ จำนวน 128 คน

- 1.2 ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน

- 2.1.2 ครูผู้สอนใน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 50 คน

- 2.1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วยครูผู้สอนและ/หรือผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่มีผลการประเมินภายนอกในมาตรฐานที่ 4 อยู่ในระดับดีขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มี จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

- ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากผู้บริหารสถานศึกษาแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 บันทึกรายละเอียดข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้การสัมภาษณ์ เช่น อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ตำแหน่งปัจจุบัน ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดทำสื่อวัตกรรมการเรียนรู้อะไร การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้และการรายงานผลการจัดการเรียนรู้ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบมีโครงสร้าง

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามครูผู้สอน

แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูผู้สอน แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน เช่น อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ตำแหน่งปัจจุบัน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดทำสื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบบรรยายคุณลักษณะความสำเร็จ (Descriptive Scale) โดยกำหนดเกณฑ์ตามความสำเร็จดังนี้

ระดับที่ 1 (A_1 =Awareness) หมายถึงผู้บริหารมีความตระหนักรู้แต่ยังไม่มีการดำเนินการ

ระดับที่ 2 (A_2 =Attempt) หมายถึงผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่

ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์

ระดับที่ 3 (A_3 =Achievement) หมายถึงผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ลงมือดำเนินการจนเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์

ในแต่ละด้านจะมีคำถามปลายเปิดสอบถามปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนประกอบด้วยการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานด้านความรู้และความต้องการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพครู ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) และกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

5 หมายถึง มีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบสัมภาษณ์นี้ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในกลุ่มเครือข่ายไตรมิตร อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบมีโครงสร้างโดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์ปัญหาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน ความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูผู้สอน จากผลการวิจัยที่ค้นพบมากำหนดเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างแบบสอบถาม

1.1 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามการศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาและความต้องการการพัฒนาของครูผู้สอนกลุ่มเครือข่ายไตรมิตร อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอนโดยแบบสอบถามได้ปรับปรุงมาจากเครื่องมือของ อุไรวรรณ ธรรมแก้ว (2547) ซึ่งได้ศึกษา การศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วรศักดิ์ หมื่นวงศา (2550) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนในอำเภอจอมทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 5

1.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.3 นำแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.4 ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามที่ได้รับการตรวจสอบและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 จัดว่าเป็นค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้

1.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงและแก้ไขแล้วและการนำไปใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2. การสร้างแบบสัมภาษณ์

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 กำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย พร้อมทั้งกำหนดเนื้อหาคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามกรอบแนวความคิด

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.5 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

2. ดำเนินการเก็บข้อมูล และตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เพื่อหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูผู้สอนกลุ่มเครือข่ายไตรมิตรอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ และร้อยละนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบการพรรณนา

2.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอน กลุ่มเครือข่ายไตรมิตร อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบการพรรณนา

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย มีดังนี้

4.50–5.00 หมายถึง มีความต้องการพัฒนาในระดับมากที่สุด

3.50–4.49 หมายถึง มีความต้องการพัฒนาในระดับมาก

2.50–3.49 หมายถึง มีความต้องการพัฒนาในระดับปานกลาง

1.50–2.49 หมายถึง มีความต้องการพัฒนาในระดับน้อย

1.00–1.49 หมายถึง มีความต้องการพัฒนาในระดับน้อยที่สุด

2.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนกลุ่มเครือข่ายไตรมิตร อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ใช้การสังเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอในรูปแบบพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวมผู้บริหารมีความตระหนักรู้ และได้ลงมือดำเนินการจนเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ รายการที่ผู้บริหารมีความตระหนักรู้ และได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ 3 ลำดับแรกได้แก่ได้มี

การกำหนดนโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารได้ชี้แจงนโยบายให้ครูผู้สอนได้ทราบเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูผู้สอนเสนอแนะให้มีความร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียนจากทุกฝ่าย พร้อมทั้งเคารพเสียงส่วนใหญ่เพื่อเป้าหมายเดียวกัน หากไม่ได้รับความร่วมมือโอกาสที่จะประสบความสำเร็จมีน้อยมาก รวมถึงผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อมีการพัฒนาอย่างแท้จริงและควรใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้บริหารควรมีความเด็ดขาดในการสั่งหรือมอบหมายงานให้มากกว่านี้

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารมีความตระหนักรู้ และได้ลงมือดำเนินการจนเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ รายการที่ผู้บริหารมีความตระหนักรู้ และได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ 3 ลำดับแรกได้แก่ ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมกระบวนการกลุ่มและความเป็นประชาธิปไตย โดยครูผู้สอนได้เสนอแนะให้มีการสนับสนุนในการจัดกิจกรรมและเพิ่มกระบวนการทำงานและประชาธิปไตย และมีการติดตามผลงานอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งควรเพิ่มสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ ต่อการใช้งาน

1.3 ด้านการจัดทำสื่อนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารมีความตระหนักรู้ และได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ รายการที่ผู้บริหารมีความตระหนักรู้ และได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ 3 ลำดับแรก

ได้แก่ ได้ทำสื่อที่ผลิตขึ้นทันสมัยและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวิเคราะห์และสรุปผล การใช้สื่อการเรียนรู้และสื่อที่ใช้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง โดยครูผู้สอนได้เสนอแนะให้มีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มความพร้อมทั้งลักษณะการใช้งาน ความรู้ในการจัดทำสื่อและเสนอสื่อต่อผู้บริหาร และคณะครูให้พร้อมเพียง รวมถึงสื่อนวัตกรรมต้องมีความทันสมัยและมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนครูผู้สอน เพื่อสามารถใช้เป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารมีความตระหนักรู้ และได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ รายการที่ผู้บริหารมีความตระหนักรู้ และได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการกำหนดอัตราส่วนการวัดและประเมินผลร่วมกับครูผู้สอน ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดการวัดประเมินผลในการปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน และผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยครูผู้สอนได้เสนอแนะให้มีการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ควรมีความชัดเจนและโปร่งใส พร้อมทั้งคอยกำกับและติดตามผลงานพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลอย่างมีมาตรฐานและความเข้าใจในหลักเกณฑ์อย่างพร้อมเพรียงกันทั้งโรงเรียน

1.5 ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารมีความตระหนักรู้ และได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ รายการที่ผู้บริหารมีความตระหนักรู้ และได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการนำผลการศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรม การปฏิบัติงานของครูมาพัฒนาปรับปรุงวิธีการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูวิชาการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการนิเทศติดตามกิจกรรมการเรียนรู้และผู้บริหารมีการนิเทศติดตามประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง โดยครูผู้สอนได้เสนอแนะให้มีการนิเทศที่มีความหลากหลายและ มีการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน พร้อมทั้งนำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความพร้อมในการรองรับการประเมินจากองค์กรภายนอก

1.6 ด้านการรายงานผลการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวม ผู้บริหารมีความตระหนักรู้ และได้ลงมือดำเนินการจนเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ รายการที่ผู้บริหารมีความตระหนักรู้ และได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อผู้ปกครองนักเรียนและหน่วยงานทางการศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลและ ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและนำมาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูผู้สอนได้เสนอแนะให้มีการจัดทำข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและต่อเนื่องโดยทุกฝ่ายตรวจสอบได้ไม่เพียงเฉพาะหน่วยงานทางการศึกษาเท่านั้น องค์อื่น ๆ ที่ให้การสนับสนุนทางการศึกษาก็สามารถตรวจสอบ ความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้

2. ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนมีดังนี้

2.1 ด้านมาตรฐานด้านความรู้ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่ต้องการพัฒนา 3 ลำดับแรก ได้แก่ ความต้องการพัฒนาด้านการวิจัยและแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน ความต้องการพัฒนาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และความต้องการ

พัฒนาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ องค์ความรู้โดยครูผู้สอนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมโดย ให้มีการพัฒนาความรู้ด้านสื่อคอมพิวเตอร์

2.2 ด้านประสบการณ์วิชาชีพครู ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาตนเอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายการที่มีความต้องการพัฒนา 3 ลำดับแรกได้แก่ ความต้องการพัฒนาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ความต้องการพัฒนาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ความต้องการพัฒนาการวิจัยทางการศึกษา และความต้องการพัฒนาวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา โดยครูผู้สอนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมในการพัฒนาหลักสูตร ปัจจุบันซึ่งยังขาดอุปกรณ์หนังสือและสื่อการสอน การใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนด้านคอมพิวเตอร์และต้องเน้นคุณธรรมจริยธรรมของครูให้เป็นแม่พิมพ์ที่ดีของลูกศิษย์ มีการอบรมเพื่อพัฒนาครูในด้านการวิจัยในชั้นเรียน การทำสื่อนวัตกรรม และรวมถึงส่งเสริมให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและพัฒนาในช่วงปิดภาคเรียนทุกสัปดาห์การเรียนรู้เพื่อจะสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3. ผลการศึกษาแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีดังนี้

3.1 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการจัดทำสื่อนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ พบว่า ควรส่งเสริมครูให้การอบรมและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายในการผลิตเครื่องมือเพื่อวัดประเมินผลการเรียนรู้ครูผู้สอนควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อและส่งเสริมครูให้การอบรมและพัฒนาตนเองในการผลิตสื่อ และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดการวัดประเมินผลการเรียนรู้

3.2 ครูผู้สอนควรได้รับการส่งเสริมให้ทำวิจัยในชั้นเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และมีการจัดอบรม

เพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการวิจัย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย เหมาะสมกับระดับช่วงชั้นของผู้เรียน และครูผู้สอนควรได้รับการส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาบทบาทผู้บริหารต่อสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน พบว่า ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และได้ดำเนินการจนเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สนับสนุนสื่อ/อุปกรณ์ครบถ้วน ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และส่งเสริมกระบวนการกลุ่มและความเป็นประชาธิปไตยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภเนตร ธรรมบวร (2542) ที่ได้ทำการวิจัยโครงการปฏิรูปการเรียนรู้ในจังหวัดขอนแก่น การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญต่อการปฏิรูปการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีความมุ่งมั่นเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนจึงจะทำให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัย สมนึก จ้อยดอนกลอย (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทที่รับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาในเขตการศึกษา 7 ที่พบว่าให้ความสำคัญในการส่งเสริมด้านการเตรียม การสอน ด้าน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และ ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัย ศิริศักดิ์ วัฒนศิริ (2546) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดพัทลุง ที่พบว่าการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ การประเมินผลการเรียนรู้และการปรับปรุงและพัฒนา การเรียนรู้ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารและยังสอดคล้องกับงานวิจัยสมาน แก้วคำไสย์ (2543) ที่ได้วิจัยบทบาทที่รับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียน ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงาน การประถมศึกษาในเขตการศึกษา 7 ที่พบว่า ระดับปฏิบัติ ตามบทบาทของ ผู้บริหารโรงเรียนต่อการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้านการวางแผนการเรียน การสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้อง กับผลงานวิจัย

ผลการศึกษบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดทำสื่อวัตกรรมการและแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัด และประเมินผล ในภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษามีความ ตระหนักและได้ลงมือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่เกิดผลเป็น ที่ประจักษ์ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ผู้บริหารมีการส่งเสริม การใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายมีการวิเคราะห์ และสรุปผลการใช้สื่อการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ส่งเสริม ทักษะการคิดของนักเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของศักดา ทรัพย์ขวัญเมือง (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหาร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาจังหวัดประทุมธานี ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สภาพการบริหารงานมีการวางแผน โครงการพัฒนา การจัดการเรียนการสอนและบุคลากร ตลอดจน การนิเทศติดตาม กับมีการบริหารสนับสนุนให้ ผู้สอนและผู้เรียนมีส่วนร่วมต่อการเตรียมแผนการสอน

บรรยากาศการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล การวิเคราะห์ความก้าวหน้าของ ผู้เรียน เมตต์จ อุทุมสกุลรัตน์ (2545) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ มีการดำเนินการได้เหมาะสมแล้วคือ การกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนงานหรือโครงการ การประชาสัมพันธ์ การพัฒนาบุคลากรการจัตระบบนิเทศ ภายในโรงเรียน

2. ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของ ครูผู้สอน พบว่าครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ ในระดับมาก โดยต้องการพัฒนาความรู้เพิ่มเติม ทั้งพัฒนา ด้านการวิจัยและศึกษาสื่อการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยี ด้านคอมพิวเตอร์มาประกอบการสอน และเน้นความมี คุณธรรมแต่ยังขาดการสนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์ หนังสือและสื่อการสอน ดังนั้นจึงต้องการพัฒนา ตนเองไปพร้อมกับการพัฒนาสื่อให้ทันสมัยกับเทคโนโลยี ในปัจจุบันและยังสอดคล้องกับงานวิจัยไพบูรณ์ คุณชมพู่ (2545) ได้ศึกษาการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอจังหวัดลำพูน พบว่า ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคน ได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมทั้งการศึกษาต่อหรือการอบรม เพื่อการพัฒนาตนเอง มีการให้ความรู้เรื่องระเบียบวินัย แก่บุคลากรตลอดจนส่งเสริม ให้ทุกคนได้ปฏิบัติงาน ให้อยู่ในระเบียบวินัย มีการกำหนดนโยบายชัดเจนในการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีการประเมินผล การปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม และมีการนำผลการประเมิน ไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนในปีต่อไป ส่วนปัญหาที่พบ คือบุคลากรมีไม่เพียงพอ ครูสายผู้สอนมีงานที่รับผิดชอบ มากนอกจากการสอนปกติ ขาดงบประมาณสนับสนุน ในการพัฒนาบุคลากร บุคลากรไม่มีวินัยในตนเอง และการประเมินผลการปฏิบัติงานไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน

3. แนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญครูผู้สอนควรได้รับการส่งเสริม ให้ทำวิจัยในชั้นเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีการจัดอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการวิจัย ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย เหมาะสมกับระดับ ช่วงชั้นของผู้เรียนและครูผู้สอนควรได้รับการส่งเสริม ให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการศึกษาบทบาทผู้บริหาร สถานศึกษาและความต้องการในการพัฒนาตนเองของ ครูผู้สอน กลุ่มเครือข่ายไตรมิตร อำเภอเมือง จังหวัด แม่ฮ่องสอน มีข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินงานและ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะการดำเนินงาน

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งให้ครูผู้สอน ได้รับการแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อเป็นการพัฒนาตนเอง และพัฒนาเทคนิคการสอนให้มีเป้าหมายเดียวกัน

2. ครูผู้สอนควรได้รับการสนับสนุนการจัด กิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มสื่อการเรียนการสอนให้ เพียงพอต่อผู้เรียนและควรได้รับการส่งเสริมงบประมาณ ด้านการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลการวิจัยมา ปรับปรุงพัฒนาการเรียนกับทุกกลุ่มสาระ และพัฒนาให้ ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างแท้จริง

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดอบรม การใช้เกี่ยวกับสื่อการสอนรวมถึงนวัตกรรมที่ทันสมัย และเพียงพอต่อครูผู้สอนและสื่อต้องมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับกิจกรรมทุกกิจกรรม หรืออบรมครูผู้สอน

ให้มีความรู้ทันเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาครู ชุมชนและผู้เรียน ให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

4. ครูผู้สอน ควรได้รับการประเมินอย่างชัดเจน และโปร่งใสและติดตามผลงานการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลอย่าง มีมาตรฐานและเข้าใจอย่างพร้อมเพรียงกันโดยวัด ทุกเนื้อหาวิชาที่ผู้เรียนได้เรียนและนำผลการประเมิน มาปรับปรุงและวิเคราะห์รูปแบบที่เหมาะสมต่อไป

5. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการสนับสนุน ให้ครูผู้สอนได้มีการวิเคราะห์ผลงานและนำมาเสนอต่อ ครูผู้สอนร่วมโรงเรียน เพื่อช่วยกันพัฒนาและปรับปรุง ให้ได้รับผลสัมฤทธิ์เพิ่มมากขึ้นโดยการสังเกตจาก ผลการเรียน พฤติกรรมการเรียน ผลการเรียนและหาทาง ช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาต่อไป

6. ครูผู้สอนควรมีการจัดทำรายงานแก่ผู้ปกครอง และโรงเรียน สม่าเสมอเพื่อทราบผลสัมฤทธิ์และนำมา ปรับปรุงพัฒนาทุกระดับทั้งหน่วยต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากรณีศึกษาอย่างเจาะลึกโดยศึกษา การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดทำสื่อนวัตกรรม การวัดและการประเมินผลการ จัดการเรียนรู้และนำผลที่ได้มานำเสนอผู้บุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการศึกษาต้นแบบเพื่อให้มีการพัฒนาต่อไป

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง สถานศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นมาตรฐาน เดียวกัน และปรับปรุงเมื่อผลการศึกษาไม่มีประสิทธิภาพ หรือผลที่ศึกษาต่อยกว่าโรงเรียนที่ศึกษาด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กุลธน ธนาพงศธร. การพัฒนาบุคลากร. เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงานบุคคล หน่วยที่ 1-7 นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ปันสมองของชาติ ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ชัดเชสมิเดีย, 2543.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.
- _____. ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.
- _____. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภา, 2542.
- _____. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พรักหวานกราฟฟิค, 2545.
- _____. รายงานการวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูและชุดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน. กรุงเทพมหานคร : ไทยแสตนดิการพิมพ์, 2545.
- คะนิงนิตย์ กองผาพา. การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เทศบาลเมือง จังหวัดขอนแก่น. มหาสารคาม : การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.
- จิตร ราชบุตร. ปัญหาการดำเนินการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดหนองคาย. มหาสารคาม : การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543
- จรรยา ชูลาภ. “ผู้บริหารกับกลยุทธ์ Child Centered” วารสารไทยแลนด์เด็ดยุค. 3, 26 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2546) : 21.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ ในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บู้ค พอยท์, 2545.
- ขวลิต จงมี. ความรอบรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.
- ชาญชัย อาจินสมาจารย์. การนิเทศการสอนแผนใหม่. กรุงเทพมหานคร : โฟร์เพช, 2547.